

3. Harmon M. Decisionism and Action: Changing Perspectives in Organization Theory // International Journal of Public Administration. 1998. Vol. 26. N 6–8.
4. Bo rzel T. Organizing Babylon – on the Different Conceptions of Policy Networks // Public Administration. 1998a. Vol. 76. N 2.
5. Knoke D. Political Networks. The Structural Perspective. Cambridge, 1990.
6. Milward H., Provan K. Principles for Controlling Agents: The Political Economy of Network Structure // Journal of Public Administration Research and Theory. 1998. Vol. 8. N 2.
7. Hindmoor A. The Importance of Being Trusted: Transaction Costs and Policy Network Theory // Public Administration. 1998. Vol. 76. N 1.

Шепеленко О. Г., канд. наук з держ. упр.,
*Харківський регіональний інститут державного
управління Національної академії державного
управління при Президентові України, Україна*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-СТРУКТУРНОГО МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Актуальність теми. Ухвалення Стратегії інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів, Законів України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2012 р. та змін до нього у 2014 р.), «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Європейським Союзом про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво» (2015 р.) свідчить про нагальність реалізації інноваційної політики для забезпечення національної безпеки та сталого розвитку країни. Водночас в умовах децентралізації державної влади в Україні збільшується роль регіонів, місцеві органи влади перетворюються на дієздатні суб'єкти реалізації державної інноваційної політики. Налагодження горизонтальних зв'язків між різними суб'єктами інноваційної діяльності: місцевими органами влади, галузевою та академічною наукою, консалтинговими та впроваджувальними фірмами, малими підприємствами, інвесторами – призводить до нарощення інноваційного потенціалу регіонів. Забезпечення сталого розвитку регіонів потребує запровадження нових підходів до державної інноваційної політики на регіональному рівні. Зазначене обумовлює актуальність дослідження механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні.

Теоретичної основою дослідження є наукові праці зарубіжних і вітчизняних вчених щодо регіональної інноваційної політики та діяльності органів місцевої публічної влади. В Україні вивченню основ державного управління інноваційною діяльністю присвячені праці О. Алімова, В. Бакуменка, Л. Безчасного, М. Гамана, Б. Данилишина, О. Дація, А. Дегтяра, М. Корецького, С. Попова, Л. Федулової та ін. Сучасні механізми

стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності визначено в роботах Я. Базилюк, Я. Жаліло, О. Іваницької. Серед досліджень з питань інноваційного розвитку регіонів, становлення регіональних інноваційних систем слід виділити роботи С. Архієреєва, П. Беленького, П. Бубенка, А. Кузнецова, Ю. Куца, К. Кіктенко, В. Соловйова, Д. Стеченка, В. Феєра, Т. Безверхнюк, В. Воротіна. Інноваційні моделі державного регулювання економіки досліджували О. Амоша, Ю. Бажал, С. Біла, І. Бистряков, М. Бутко, А. Гальчинський, В. Геєць, В. Гусєв, А. Лісецький, В. Мельник, В. Чижов, А. Чухно, М. Якубовський. Теоретико-методологічними аспектами управління державно-управлінськими нововведеннями опікувались В. Марущак, М. Миколайчук, С. Попов, Л. Приходченко, С. Кравченко, П. Надолішній, Т. Пахомова. Механізми комунікативної взаємодії органів влади та соціальних інститутів в системі інноваційної політики аналізували Ю. Бажал, Л. Мусіна, П. Губенко, В. Гусєв та ін. Серед зарубіжних науковців, державних діячів, що опікуються інноваційною тематикою, треба відзначити Л. Ерхарда, К. Мікульського, Б. Санто, Й. Шумпетера, у роботах яких проаналізовані передумови інноваційного розвитку регіонів та закладено основи державної інноваційної політики. Але сьогодні ні вітчизняна, ні зарубіжна теорія ще не дає достатніх відповідей щодо конкретних механізмів інноваційного розвитку регіону та відповідної державної і регіональної політики.

Не зважаючи на велику кількість наукових першоджерел з означеної теми, теоретичні дослідження механізмів реалізації державної інноваційної політики не в повній мірі досліджений потенціал сучасних організаційних механізмів державного управління, не враховується стан економіки країни та її інноваційної галузі. Теоретично невизначеними, практично нереалізованими залишаються критерії результативності впливу механізмів державної політики на інноваційний розвиток регіону, відсутній комплексний підхід у дослідженні механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні. Потребує дослідження результативність як окремих механізмів державного регулювання інноваційних процесів: економічного, інституційно-правового, організаційно-структурного, мотиваційного, інформаційного, так і комплексний аналіз їх взаємодії.

Держава здійснює всі види регулювання інноваційної діяльності – організаційний, економічний, фінансовий, нормативно-правовий. Вища форма регулятивної діяльності – це вироблення і проведення інноваційної політики, управління інноваційною діяльністю. Така політика розробляється на основі затвердження пріоритетного значення інноваційної діяльності для сучасного суспільного розвитку. Держава створює організаційні, економічні та правові умови для інноваційної діяльності. В Україні існує розгалужена структура державних органів, які здійснюють інноваційну політику. У структурах як законодавчих, так і виконавчих органів державної влади створено відповідні органи, до функцій яких належить формування засад

інноваційної політики, визначення механізмів її реалізації.

Під організаційно-структурним механізмом ми розуміємо наступне: визначення і підтримка пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого, регіонального і місцевого рівнів; формування і реалізація державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; створення регіональної системи науково-технологічного прогнозування і розробка механізмів її кооперації та інтеграції з НДІ, академічними інститутами і ВНЗ, міністерствами та відомствами; розвиток умов для створення державно-приватного партнерства в інноваційній діяльності у межах регіонів; забезпечення взаємодії регіональної інноваційної політики з макроекономічною, структурно-інвестиційною, промисловою регіональною політикою держави.

Незважаючи на велику кількість державних органів, до функцій яких належить здійснення інноваційної політики, єдиного державного органу, відповідального за реалізацію цієї політики в країні, Україна до цього часу не мала. Кроком вперед у формуванні інноваційного середовища в Україні є прийняття Урядом постанови 05.04.2017 р., що створює правове підґрунтя для утворення і функціонування Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, яка буде основним стратегічним органом реформування сфери науки та інновацій в Україні, об'єднає лідерів наукової спільноти та представників усіх ключових гравців на цьому полі. Створення консолідуючої організації – Національної ради з питань науки та технологій (НРНТ) при Кабінеті Міністрів України, яка буде вирішувати питання у сфері науки та розвитком бізнесу інновацій, стимулюванням інновацій на регіональному рівні, є нагальною потребою часу. «Утворення Національної ради з питань розвитку науки і технологій – це рішення, на яке довго чекала вся наукова спільнота. Адже вперше в історії України створено орган, який стане не лише верховним у сфері громадського контролю наукової діяльності, а й платформою для ефективної взаємодії між науковцями, органами виконавчої влади, представниками бізнесу», – відзначила Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич. Наступним кроком в цьому процесі повинно стати створення Національного фонду досліджень, що передбачено законом «Про наукову та науково-технічну діяльність», ухваленим наприкінці 2015 р. та передбачене в плані пріоритетних дій Уряду до 2020 р.

Незважаючи на суттєві організаційні рішення на рівні країни, проблемним полем сьогодні залишається формування організаційно-структурного механізму реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні. Основною організаційною формою реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні сьогодні є регіональні програми інноваційного розвитку (регіональні інноваційні програми). Існують також спеціальні програми, розроблені для підтримки певних аспектів у сфері інновацій. Але система підтримки інноваційних підприємств на регіональному рівні недостатня та організаційно не сформована. Основними прорахунками у більшості регіональних програм є

невизначеність у джерелах фінансування виконання програми, надто широкі цілі й завдання, недосконалість механізмів оцінювання та моніторингу інноваційних програм.

Наступною низкою проблем є відсутність механізму координації між національними та регіональними органами влади, недостатні та нечіткі правові рамки щодо науки, технологій та інновацій (як суперечності у розділах Конституції України, що визначають територіальну основу та регіональну систему місцевих органів влади і місцевих адміністрацій), а також обмежені фінансові ресурси та відсутність центрального механізму передачі коштів регіонам (включаючи податкові надходження).

Челомбітько М. В., студентка,
ф-т менеджменту,
науч. рук. – **Радионова Л. А.**, канд. філос. наук, доц.
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

Сьогодні склалася нова соціальна реальність – інформаційне суспільство та глобальний економічний простір, розриває принципи державного суверенітету як основи державності в умовах індустріального суспільства. У цій ситуації радикально змінився об'єкт управління їм стало інформаційне суспільство, в якому «інформація стає важливіше самої речі». В умовах нового інформаційного суспільства саме володіння інформацією і контроль за нею стають найважливішим адміністративним ресурсом. Це вимагає нового погляду на переосмислення основних принципів здійснення децентралізації влади в Україні у рамках сучасної інформаційної реальності.

Вирішення цих завдань передбачає високий рівень комунікацій в суспільстві, про що Валлерстайн говорить в роботі «Кінець знайомого світу» [1]. Дана проблема особливо актуальна для України. Інтеграція України в Європейський Союз відбувається в умовах стрімко наростаючої динаміки глобальних загроз, які доповнюються процесами внутрішньої трансформації економічної сфери та формуванням інститутів демократії.

Аспектів децентралізації влади в Україні безліч – від податків до виборчого права. На нашу думку, почати слід з питання про теоретико-методологічні основи децентралізації влади, бо як ще в середині минулого століття писав Курт Левін: «Немає нічого більш практичного, ніж хороша теорія».

Відносини влади і панування – основне джерело самовідчуження людини. Традиційні форми панування, такі як ієрархія і ринок, майже повністю підпорядкували собі людину. У сучасному світі актуалізується